

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้ทำการศึกษาสร้างขึ้นเอง

วิธีการ

การศึกษาครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประเภทการวิจัยเชิงสำรวจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เขตชนบทอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก จำนวน 1,418 คน
2. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของประชากร โดยใช้สูตร Taro Yamane (บุญธรรม, 2546)

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{เมื่อ } N = 1,418$$

$$\text{แทนค่าสูตร} = \frac{1,418}{1+1,418(0.05)^2}$$

$$n = 311.99$$

จากการแทนค่าในสูตรจะได้กลุ่มกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 311.99 คน แต่เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนของการเลือกกลุ่มตัวอย่างให้น้อยที่สุด จึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างจาก 311.99 คน เป็นจำนวน 320 คน

3. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของจำนวนตัวอย่างในแต่ละตำบล เขตชนบท อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล

ตำบล	ประชากร จำนวน (คน)	กลุ่มตัวอย่าง จำนวน (คน)
หินตั้ง	117	25
ศรีนาวา	67	15
บ้านใหญ่	72	16
สาริกา	191	44
เขาพระ	144	32
พรหมณี	253	57
ท่าทราย	66	15
ท่าช้าง	129	29
วังกระโจม	43	10
ดงละคร	147	33
คอนขอ	82	19
ศรีจุฬา	107	24
รวม	1,418	320

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้ทำการศึกษาได้สร้างขึ้นเอง จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยข้อมูล 5 ส่วน ครอบคลุมเนื้อหา ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านปัจจัยทางชีวสังคม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัว และระยะเวลาในการเป็น อสม. ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ และเติมข้อความ จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านปัจจัยนำ มี 4 ตอน

1. แบบสอบถามด้านความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมีตัวเลือกให้ตอบ ให้ผู้ตอบเลือกตอบ เพียงคำตอบเดียว คือ ถูก ไม่ถูก ไม่ทราบ จำนวน 20 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูก	ได้	1
ตอบไม่ถูก	ได้	0
ไม่ทราบ	ได้	0

2. เจตคติเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ข้อคำถาม เป็นมาตราส่วนแบบประเมินค่า (Rating scale) ตามแบบวัดของลิเคอร์ท์ (Likert's Scale) แล้วนำมาประยุกต์ใช้ ลักษณะคำถามมีทั้งเชิงบวก และเชิงลบ มีมาตรวัด 4 ระดับ โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว จำนวน 20 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

	คะแนนข้อความเชิงบวก	คะแนนข้อความเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	1
เห็นด้วย	3	2
ไม่เห็นด้วย	2	3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	4

3. การรับรู้ประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ตามแบบวัดของลิเคอร์ท์ (Likert's Scale) แล้วนำมาประยุกต์ใช้ ลักษณะคำถามมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ มีมาตรวัด 4 ระดับ โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว จำนวน 20 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

	คะแนนข้อความเชิงบวก	คะแนนข้อความเชิงลบ
มากที่สุด	4	1
มาก	3	2
น้อย	2	3
น้อยที่สุด	1	4

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลทางด้านปัจจัยอื่น ประกอบด้วย การมีสถานบริการสุขภาพ และการมีนโยบายส่งเสริมสุขภาพ เป็นข้อคำถาม แบบมีตัวเลือกให้ตอบ เพียงคำตอบเดียว คือ มี ไม่มี จำนวน 10 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบมี	ได้	1
ตอบไม่มี	ได้	0

ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านปัจจัยเสริม เกี่ยวกับ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ตามแบบวัดของลิเคอร์ท (Likert's Scale) แล้วนำมาประยุกต์ ข้อคำถามเป็นเชิงบวกเท่านั้น มีมาตรวัด 4 ระดับ โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว จำนวน 20 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนข้อคำตอบ	
ได้รับมากที่สุด	4
ได้รับมาก	3
ได้รับน้อย	2
ไม่ได้รับเลย	1

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ตามแบบวัดของลิเคอร์ท (Likert's Scale) แล้วนำมาประยุกต์ ข้อคำถามมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ มีมาตรวัด 4 ระดับ โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว จำนวน 20 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนน

	คะแนนข้อความเชิงบวก	คะแนนข้อความเชิงลบ
ปฏิบัติเป็นประจำ	4	1
ปฏิบัติเป็นส่วนมาก	3	2
ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย	2	3
ไม่ได้ปฏิบัติ	1	4

การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

1. ศึกษาค้นคว้าจากตำรา และเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
2. นำข้อมูลต่างๆ ที่ได้ศึกษา มากำหนดขอบเขต และ โครงสร้างของเนื้อหาแบบสอบถาม

3. สร้างข้อคำถามของแบบสอบถามและกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนสำหรับแต่ละข้อ
4. นำแบบสอบถาม ให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา ความชัดเจนของภาษา และความตรงเนื้อหา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำเครื่องมือไปทดลองใช้
5. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

5.1 การหาความตรง (Validity)

ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย สํารวจคำถามด้วยตนเองก่อน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามทั้งหมด ให้อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมการวิจัยตรวจแก้ไขเนื้อหาและภาษาที่ใช้ จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ที่มีความรู้และประสบการณ์ ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับเนื้อหา ความถูกต้อง ความครอบคลุมเนื้อหาของคำถาม และความเหมาะสมของคะแนนที่ใช้ตัดสิน ในแต่ละตอนของเครื่องมือ เพื่อให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการวัด (Content Validity)

5.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เขตชนบท อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก จำนวน 30 ราย และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นตามวิธีการของ Cronbach (Cronbach' Alpha Coefficient) ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น
ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	.79
เจตคติเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	.74
การรับรู้ประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ	.78
ปัจจัยเอื้อ	.78
ปัจจัยเสริม	.89
พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ	.76

5.3 นำผลการวิเคราะห์คุณภาพ มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามขั้นสุดท้าย และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบให้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ก่อนนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ดำเนินการศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามตอบด้วยตนเองแล้วรับคืน โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองนครนายก เพื่อขอความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ประสานงานหัวหน้าสถานีอนามัยทุกแห่ง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการนำกลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถาม
3. เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้ทำการศึกษาเก็บแบบสอบถามคืน และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทางชีวสังคม ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม และพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูล
2. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางชีวสังคมกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ โดยทดสอบด้วยสถิติวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์ (Chi-square)

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยนำเข้า ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม แต่ละปัจจัยกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ โดยทดสอบด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของ Pearson's Product Moment Correlation Coefficient

4. วิเคราะห์หาตัวแปรทำนายพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เขตชนบท อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก วิเคราะห์โดยใช้สถิติวิเคราะห์จำแนกพหุ (Multiple Regression Analysis)